

PROJEKT

UCHWAŁA Nr .../.../22
RADY MIEJSKIEJ W IZBICY KUJAWSKIEJ
z dnia... marca 2022 roku

w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Izbica Kujawska na 2022 rok

Na podstawie art. 18 ust.2 pkt.15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2022 roku poz. 559) oraz art. 4¹ ust. 2 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity Dz. U. z 2021 roku poz. 1119 ze zm.) oraz art. 10 ust. 1, ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jednolity Dz. U. z 2020 roku poz. 2050 ze zm.), uchwała się co następuje:

§ 1. Zatwierdza się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Izbica Kujawska na 2022 rok, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Tracą moc:

UCHWAŁA NR XXXIX/364/2021 RADY MIEJSKIEJ W IZBICY KUJAWSKIEJ z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych dla Gminy Izbica Kujawska na 2022 rok

oraz:

UCHWAŁA NR XXXIX/365/2021 RADY MIEJSKIEJ W IZBICY KUJAWSKIEJ z dnia 29 grudnia 2021 r. w sprawie Gminnego Programu Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Izbica Kujawska na 2022 rok.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Izbicy Kujawskiej.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w sposób zwyczajowo przyjęty.

BURMISTRZ

Marek Dorabiała

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII DLA GMINY IZBICA KUJAWSKA NA 2022 ROK

Rozdział I. DIAGNOZA PROBLEMÓW

Samorząd Gminy Izbica Kujawska odgrywa istotną rolę w lokalnym systemie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i uzależnieniom behawioralnym, przemocy w rodzinie oraz na mocy ustaw:

- ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym,
  - ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
  - ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw,
  - ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,
  - ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- jest odpowiedzialny za ich rozwiązywanie wśród swojej społeczności.

1. Alkoholizm.

W grupie problemów społecznych, jakie występują na terenie powiatu włocławskiego, problemy związane z nadużywaniem alkoholu mają szczególne znaczenie. W pewnym stopniu związane jest to z występującym na obszarze rozmiarem bezrobocia. Narastająca bezsilność wobec braku pracy, pieniędzy, długotrwałej choroby, alkoholizmu członków rodziny, problemów wychowawczych z dziećmi i młodzieżą, powoduje agresję. Agresja w rodzinie prowadzi często do przemocy. Skutki kryzysu w rodzinie najbardziej dotkliwie odczuwają dzieci, które narażone są na przeżywanie traumatycznych doświadczeń, powodujących zaburzenia ich rozwoju. Bezrobocie niesie za sobą szerzenie się patologii społecznych: alkoholizmu, narkomanii, przestępczości, przemocy w rodzinie. Alkoholik to człowiek chory, ponosi straty na skutek picia, wyrządzając tym krzywdę sobie i najbliższym, a mimo to pije nadal. Chce przestać pić, a nie potrafi. Alkoholik ma chore myślenie, uczucia, ciało i duszę. Alkoholizm to choroba postępująca, nieuleczalna, która prowadzi do śmierci, jednak lecząc można ją zatrzymać w każdej fazie rozwoju. Istotą choroby alkoholowej jest to, że myśli, uczucia i zachowania są zależne od alkoholu. Alkoholizm atakuje i niszczy wszystkie obszary życia człowieka: rodzinę, pracę, zdrowie, kontakty z ludźmi. Alkoholizm to choroba o konkretnych objawach, takich jak głód alkoholu, picie ciągami, "urwane filmy", klinowanie, "mocna głowa", koncentracja życia wokół picia. Alkoholizm to choroba ciała, umysłu, uczuć i duszy.

W 2015 roku na terenie gminy Izbica Kujawska przeprowadzono Diagnozę Lokalnych Zagrożeń Społecznych. Diagnoza została wykonana przez specjalistów, współpracujących z Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w Warszawie. Szczególną wartością powstałego raportu jest fakt, że dane obiektywne pochodzą z gminnych statystyk (Urzędu Miejskiego, Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policji). Raport uzupełnia subiektywna ocena problemów społecznych gminy, dokonana przez jej mieszkańców. Opinie mieszkańców na temat problemów

gminy, a szczególnie zjawisk związanych ze spożyciem alkoholu uzyskane zostały w drodze badań ankietowych przeprowadzonych w gminie wśród trzech grup reprezentujących trzy lokalne środowiska: dorośli mieszkańcy Gminy; uczniowie szkół podstawowych i gimnazjalnych z terenu Gminy; sprzedawcy i właściciele punktów sprzedaży alkoholu na terenie Gminy. W celu określenia stanowiska mieszkańców Gminy wobec zagrożeń wynikających z używania substancji psychoaktywnych oraz przemocy w rodzinie i środowisku, przeprowadzono badania ankietowe w trzech grupach respondentów: właścicieli i pracowników punktów sprzedaży alkoholu i wyrobów tytoniowych – badania przeprowadzone wśród 13 osób; dorosłych mieszkańców Gminy – badania przeprowadzono na grupie 35 osób, w tym 25 kobiet i 10 mężczyzn; uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych – badania przeprowadzone wśród 61 uczniów.

Postrzeganie alkoholu i problemów wynikających z jego spożycia na tle innych problemów społecznych w Gminie. W odpowiedzi na postawione w ankiecie pytanie: „Jakie problemy są najistotniejsze w Twoim środowisku lokalnym?” respondenci uznali, że czynnikiem bardzo istotnym jest bezrobocie (83% odpowiedzi bardzo istotne i istotne). Następnymi w kolejności pod względem wagi problemu dla środowiska są: ubożenie społeczeństwa (74% odpowiedzi bardzo istotne i istotne), uzależnienie od internetu (69% odpowiedzi bardzo istotne i istotne), problemy mieszkaniowe (63% odpowiedzi bardzo istotne i istotne) oraz alkoholizm (54% odpowiedzi bardzo istotne i istotne). 43% ankietowanych uznało, że kryzys rodziny jest bardzo istotnym i istotnym zagrożeniem dla społeczeństwa, a 37% ankietowanych uznało, że są nim uzależnienia od substancji psychoaktywnych. Jako dość istotne postrzegane jest przez mieszkańców zanieczyszczenie środowiska, kolejno kryzys norm moralnych i wzrost przestępczości. Mieszkańcy Gminy Izbica Kujawska najmniej obawiają się zagrożeń ze strony ryzyka zakażeniem wirusem HIV oraz hazardu. Fakt, że bezrobocie i ubożenie społeczeństwa zostało uznane za czynnik stanowiący bardzo istotny problem społeczny, bezpośrednio koresponduje z wysokim wskaźnikiem bezrobocia w Gminie. Na czwartym miejscu, jako bardzo istotny problem w środowisku lokalnym, respondenci wskazali problemy mieszkaniowe. Z dużym prawdopodobieństwem można stwierdzić, że przyczyną takiego stanu rzeczy jest brak mieszkań socjalnych w gminie. Z kolei status ekonomiczny większości mieszkańców gminy ogranicza w znacznym stopniu wybudowanie własnego lokum.

Ważnym problemem w opinii mieszkańców są również problemy związane z nadużywaniem alkoholu. W związku z powyższym 83% ankietowanych przyznaje, że dostęp do alkoholu powinien być ograniczony lub kontrolowany, a 43% uważa, że alkohol powinien być dostępny w sprzedaży dla osób powyżej 21 roku życia. Również wśród badanych sprzedawców sklepów z napojami alkoholowymi i wyrobami tytoniowymi 31% tak uważa, natomiast 69% jest zdania, że dolna granica wieku uprawniającego do zakupu alkoholu to 18 lat.

Mimo to zarówno ankietowani dorośli mieszkańcy Gminy, jak również sprzedawcy sklepów z napojami alkoholowymi w większości uważają, że osoby pijące alkohol nie stanowią szczególnego zagrożenia w lokalnym środowisku, choć zdają się temu przeczyć statystyki policyjne w Gminie. Podsumowując należy uznać, że dorośli mieszkańcy Gminy Izbica Kujawska uznają problemy związane z alkoholem za dość istotne, ale nie najważniejsze w swoim środowisku. Na przestrzeni ostatnich dziesięciu lat ankietowani nie zauważyli znaczącego spadku zachowań negatywnych pod wpływem alkoholu, a wręcz przeciwnie, zachowania te pozostają na poziomie zbliżonym do lat ubiegłych lub częstotliwość ich wzrasta. W dalszym ciągu uznają za powszechne i normalne sposoby załatwiania spraw „przez alkohol”, takie jak „opijanie spraw”, czy „płacenie alkoholem”.

Spożycie alkoholu przez mieszkańców Gminy Izbica Kujawska. Obiegowa opinia o rozpitym Polaku nie do końca znajduje potwierdzenie w badaniach W Europie jest co najmniej kilka nacji, które do alkoholu mają większą słabość niż Polacy. Pomimo to OECD (ang. Organization for Economic Co-operation and Development, OECD; pol. Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju) umieszcza Polskę w grupie ryzyka, jeśli chodzi o wzrostowy trend spożycia wysokoprocentowych trunków. 10,3 litra czystego spirytusu wypija co roku statystyczny

Polak – dowiadujemy się z badania „Tacking Harmful Alcohol Use: Economics and Public Health Policy” sporządzonego przez OECD w 34 krajach członkowskich tej organizacji. Najchętniej sięgamy po piwo, trochę rzadziej po trunki na bazie spirytusu. Na trzecim miejscu jest wino. Chociaż w światowych zestawieniach to nie nam należy się miano najbardziej rozpitego narodu, wyraźnie widać, że po alkohol sięgamy znacznie częściej niż jeszcze 20 lat temu. W badaniach OECD z 1992 roku w skali roku Polacy pili średnio o dwa litry czystego spirytusu na głowę mniej.

Efekt jest taki, że OECD zaliczyło nasz kraj do tzw. grupy ryzyka, w której wzrostowy trend spożycia alkoholu powinien zaniepokoić władze. Obok nas znaleźli się w niej również Finowie (wzrost z 8,9 do 9,8), Norwegowie (od 4,7 do 6,4), Islandczycy (od 4,7 do 6,3), Izraelczycy (od 1,8 do 2,7) i Szwedzi (od 6,3 do 7,3). Bardzo duży wzrost spożycia alkoholu w ciągu minionych dwóch dekad odnotowano także w Brazylii, Chinach, Rosji i Indiach. „Obecnie alkohol odpowiada za wyższą liczbę zgonów w skali całego świata niż HIV, AIDS, przemoc i zapalenie płuc razem wzięte” – zaznaczają twórcy raportu. Społeczne i ekonomiczne koszty nadmiernego spożycia alkoholu na całym świecie są olbrzymie. Zwłaszcza w krajach OECD.

W deklaracjach badanych dorosłych mieszkańców Gminy Izbica Kujawska alkohol jest obecny w życiu badanych i to z niemałą częstotliwością. Okazuje się, że w dniu przeprowadzania ankiety alkohol piło 6% badanych, 14 % w ciągu 1-2 dni wcześniej. Na przestrzeni ostatniego tygodnia 6%, w ciągu 2 – 3 tygodni – 20% badanych. Od 1 do 3 miesięcy alkohol piło 17% ankietowanych, powyżej 3 miesięcy 23%. Spora grupa, bo 14% deklaruje całkowitą abstynencję od co najmniej kilku lat.

Wyniki badania ankietowego przeprowadzonego na dorosłych mieszkańcach Gminy Izbica Kujawska są zbliżone do wyników uzyskiwanych w ogólnopolskich badaniach. Badania CBOS dotyczące postaw Polaków wobec alkoholu wskazują, że w Polsce zdaje się dominować styl umiarkowanego i rozsądnego picia alkoholu. Częste spożywanie alkoholu deklaruje 11% ankietowanych Polaków, zaś umiarkowane i okazjonalne – 69% ogółu społeczeństwa. Prawie jedna piąta Polaków deklaruje abstynencję. Nasuwają się jednak spostrzeżenia, że Polacy są dość liberalni w ocenie własnych postaw wobec alkoholu, albowiem statystyczny Polak w tym samym 2007 roku wypił ponad 9 litrów czystego alkoholu (spirytusu).

Porównując powyższe wyniki z tymi uzyskanymi w Gminie Izbica Kujawska daje się zauważyć podobieństwo w kwestii całkowitej abstynencji w ciągu ostatnich kilku lat, ale znaczny wzrost w stosunku do ogółu Polaków, biorąc pod uwagę picie częste i bardzo częste. Biorąc pod uwagę inicjację alkoholową badanych, 26% wskazuje na pierwszy kontakt z alkoholem poniżej siedemnastego roku życia. Po uzyskaniu pełnoletniości po raz pierwszy po alkohol sięgnęło 55% badanych mieszkańców Gminy.

Wśród badanych dorosłych mieszkańców Gminy Izbica Kujawska, na pytanie o najczęściej spożywany rodzaj alkoholu, przeważająca część odpowiedzi dotyczy piwa (57%). Na drugim miejscu znajduje się wino z 20% odpowiedzi oraz drinki – 9% odpowiedzi. Wyniki badań wskazują, że wódkę najczęściej pije tylko 3% ankietowanych. Biorąc pod uwagę pogląd na temat szkodliwości alkoholu ze względu na rodzaj, to zdecydowana większość ankietowanych uważa, że alkohol zawarty w piwie jest tak samo groźny jak ten zawarty w wódce, czy innych wysoko procentowych trunkach. Świadczy to o wzroście świadomości lokalnej społeczności i nie uleganie stereotypom, albowiem wśród ankietowanych Polaków zdecydowana większość ulega przeświadczeniu, że alkohol zawarty w piwie jest mniej szkodliwy. Na identyczne pytanie dotyczące szkodliwości alkoholu zawartego w piwie i winie oraz wódce, sprzedawcy w sklepach z alkoholem odpowiedzieli następująco: alkohol zawarty w piwie lub winie jest mniej groźny niż ten zawarty w wódce - 8%; alkohol zawarty w piwie lub winie jest tak samo groźny jak ten zawarty w wódce -54%; trudno powiedzieć-38%.

Lepiej przedstawia się ocena możliwości sprzedaży alkoholu osobom nieletnim: 100% ankietowanych sprzedawców uważa za naganne sprzedawanie alkoholu osobom nieletnim, a 31% uważa, że granicą wieku powinien być 21 rok życia. Również 100% ankietowanych sprzedawców uważa, że wyroby tytoniowe powinny być dostępne najwcześniej od 18 roku życia, a nawet po 21 roku życia.

Analiza zagrożeń społecznych w Gminie Izbica Kujawska pozwala stwierdzić, że najpoważniejszymi problemami w Gminie – w opiniach jej mieszkańców – są bezrobocie i ubóstwo społeczeństwa. Wysokie miejsce zajmuje również uzależnienie od Internetu oraz problemy mieszkaniowe. Na uwagę w opiniach mieszkańców zasługuje też alkoholizm. Opinie te potwierdzają statystyki Miejsko-Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, które wskazują na pomoc udzielaną mieszkańcom, najczęściej z tych właśnie powodów.

Alkohol i skutki jego nadmiernego spożywania wywołują niepokój wśród ankietowanych dorosłych mieszkańców Gminy. Jako istotne i bardzo istotne zagrożenie dla mieszkańców definiuje go 54% ankietowanych.

Również statystyki policyjne potwierdzają skalę problemów związanych ze spożywaniem alkoholu. Zakłócenia porządku, prowadzenie pojazdów po drogach publicznych, jak również liczba zatrzymanych do wytrzeźwienia, wskazują na potrzebę zwiększenia zarówno profilaktyki jak również kontroli.

Dorośli mieszkańcy zaobserwowali również częściej pojawiający się widok nietrzeźwych członków lokalnej społeczności.

W kwestii kampanii informacyjnych i profilaktyki, na szczególną uwagę władz zasługuje fakt doboru osób, którym powierza się sprzedaż alkoholu. Wśród ankietowanych pracowników i właścicieli sklepów z alkoholem i wyrobami tytoniowymi, bardzo duży bo 23% odsetek nie ma zdania na temat zagrożeń, jakie mogą powodować osoby nietrzeźwe. 62% wręcz uważa, że nie stanowią żadnego zagrożenia. 38% badanych sprzedawców nie wie, czy alkohol zawarty w piwie jest tak samo groźny, jak ten zawarty w trunkach wysokoprocentowych.

Wyniki badań jednoznacznie wskazują na braki w edukacji i świadomości dotyczącej potencjalnych zagrożeń powodowanych nadmiernym spożywaniem alkoholu. Zwłaszcza, że to sprzedawcy mają bezpośredni kontakt z klientem, nierzadko osobą niepełnoletnią. Fakt częstych przypadków prób zakupu alkoholu oraz wyrobów tytoniowych potwierdzają sami sprzedawcy. Pomimo 100% deklaracji, że nie sprzedają alkoholu osobom poniżej osiemnastego roku życia, to sama młodzież przyznaje, że nie ma większego problemu z kupnem zarówno papierosów jak i alkoholu.

Wśród młodzieży przyznającej się do picia alkoholu przeważają gimnazjaliści. Przyznają również, że okolicznością sprzyjającą sięganiu po alkohol są wakacje. Tematem poddanym pod uwagę mogą się okazać działania profilaktyczne dotyczące problematyki alkoholowej i innych uzależnień jak również takie organizowanie dzieciom i młodzieży wolnego czasu, aby „odwrócić ich uwagę” od zachowań niepożądanych. Mogą to być zarówno kolonie, półkolonie, klubiki jak też konkursy o tematyce antyalkoholowej.

Wyniki badania wykazały również pole do działania w kwestii profilaktyki antynarkotykowej. Duża grupa dzieci i młodzieży nie zna konsekwencji zdrowotnych używania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych. Również duża grupa nie zna konsekwencji prawnych posiadania takich substancji. Niepokoi również brak zainteresowania tym problemem ze strony rodziców.

Niemniej za danymi zawartymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych – tj. w dokumencie zorientowanym na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się problemami społecznymi w gminie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej jak: edukacja, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo publiczne, pomoc osobom niepełnosprawnym, zapobieganie wykluczeniu społecznemu, z którego wynikające działania kierowane są głównie do środowisk pozostających na marginesie życia społecznego, wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem – sporządzonym przez firmę WESTMOR Consulting, a przyjętym w 2017 roku (na okres 10 lat) uchwałą Rady Miejskiej w Izbicy Kujawskiej (Uchwała Nr XXXIV/215/17 Rady Miejskiej w Izbicy Kujawskiej z dnia 28 lipca 2017 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Izbica Kujawska na lata 2017-2027), dowiadujemy się, iż na terenie gminy Izbica Kujawska liczba osób mająca bezpośrednią styczność z problemem alkoholizmu w ciągu ostatnich lat powoli maleje. W latach 2012-2016, liczba osób

uzależnionych od alkoholu spadła o prawie 14,59%. W 2016 roku 107 osób korzystało również z różnych form terapii w tym zakresie. W poniższych tabelach przedstawione zostały dane na temat uzależnienia od alkoholu na terenie Gminy Izbica Kujawska.

W 2021 roku sfinansowano z tzw. funduszu korkowego nowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbicy Kujawskiej. Program sporządzony został przez Ośrodek Psychoprofilaktyki „Nowa Perspektywa” w Krakowie oraz przyjęty uchwałą Rady Miejskiej w Izbicy Kujawskiej w listopadzie 2021 roku (Uchwała Nr XXXVII/342/2021 Rady Miejskiej w Izbicy Kujawskiej z dnia 5 listopada 2021 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Izbicy Kujawskiej). Istotnym elementem tego Programu jest wprowadzanie w życie działań mających na celu z jednej strony podnoszenie świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie oraz promowanie metod wychowawczych bez używania przemocy, a z drugiej strony zapewnienie ochrony i udzielanie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, a także upowszechnianie informacji o możliwościach i formach udzielania pomocy zarówno osobom dotkniętym przemocą, jak i stosującym przemoc w rodzinie. Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w gminie Izbica Kujawska zajmuje się Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, którego działania są finansowane z Gminnego Programu Przeciwdziałania i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii. Aktualny skład Zespołu powołany został Zarządzeniem Nr 133/2020 Burmistrza Izbicy Kujawskiej, a wśród członków Zespołu znajdują się przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego mogą wchodzić również kuratorzy sądowi oraz prokuratorzy. W świetle sprawozdań z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego za okres ostatnich trzech lat (2018-2020) wynika, że jednym z głównych powodów przemocy w rodzinie jest sięganie przez ich członków po alkohol. W 2018 roku na 8 przypadków, które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego, 5 związanych było ze stosowaniem przemocy na skutek alkoholu, natomiast w roku kolejnym problem alkoholizmu dotyczył 10 spośród 13 rodzin, w których doszło do zachowań przemocowych. W 2020 roku zauważalna jest zmiana w tym zakresie – problem alkoholowy dotyczył 2 spośród 11 rodzin, w stosunku do których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty”.

Za Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych (2017 r.):

Liczba rodzin i osób dotkniętych problemem alkoholowym na terenie Gminy Izbica Kujawska w latach 2012-2016

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016
Liczba rodzin	38	37	31	35	30
Liczba osób	96	94	72	95	82

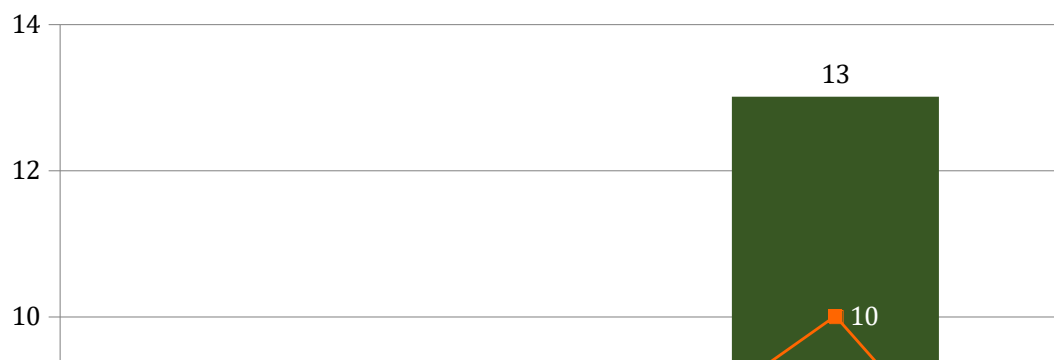
Dane dotyczące uzależnienia alkoholowego

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016
Liczba udzielonych porad prawnych	0	0	0	0	0
Liczba udzielonych porad psychologicznych	0	0	0	0	0
Liczba osób zgłoszonych na Komisję	6	6	10	9	12
Liczba osób, które zgłosiły się na wezwanie	33	23	20	13	18
Liczba osób, które podjęły leczenie dobrowolnie	0	0	0	0	0

Wyszczególnienie	2012	2013	2014	2015	2016
Liczba osób skierowanych na przymusowe leczenie	10	6	9	9	11
Liczba osób korzystających z różnych form terapii	32	73	89	122	107
Liczba dzieci korzystających z programów profilaktycznych w szkołach	330	571	180	110	797
Liczba dzieci korzystających z różnych form wypoczynku	0	0	0	0	0

Za Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbicy Kujawskiej (2021 r.):

-liczba rodzin, w których uruchomiono procedurę „Niebieskie Karty”, w tym na skutek problemu alkoholowego w latach 2018-2020:

- dane statystyczne dotyczące działań GKRPA w związku z problemem przemocy w rodzinach alkoholowych w latach 2018-2020:

LP.		2018	2019	2020
1	liczba osób stosujących przemoc, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	0	1	11
2	liczba osób doznających przemocy, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	0	3	20
3	liczba świadków przemocy, z którymi kontaktowali się członkowie GKRPA	0	6	4
4	liczba zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z użyciem przemocy lub groźby bezprawnej na szkodę osoby najbliższej	0	0	10
5	liczba rozmów interwencyjnych z osobami nadużywającymi alkoholu w związku ze stosowaniem przez nią przemocy	0	3	1

2. Narkomania.

Problem narkomanii ma charakter interdyscyplinarny. Znajduje się on w polu zainteresowania różnych służb, takich jak służba zdrowia, oświata, pomoc społeczna, organy ścigania i wymiaru sprawiedliwości, media. Każda z nich zajmuje się tym zjawiskiem od innej strony. Stąd też zapewne wiele różnych sposobów pojęcia „narkoman”. Dla jednych to ktoś uzależniony od narkotyków, dla innych to osoba, która czasem używa narkotyków, dla jeszcze innych to ktoś, kto obraca się w kręgach subkultury towarzyszącej narkotykom.

W badaniach przeprowadzonych w Gminie Izbica Kujawska, pytania w ankietach traktują narkotyki oraz inne substancje psychoaktywne w aspekcie społecznym. Przyjmując takie spojrzenie na narkotyki i problem z ich używaniem, największy nacisk kładzie się na szkody doświadczane, czy powodowane przez osobę używającą narkotyków i innych substancji psychoaktywnych.

Takie spojrzenie na zjawisko stanowi dogodny punkt wyjścia do racjonalnych działań zapobiegawczych i pomocowych, pozostawiając z boku kwestię moralnej oceny narkotyków i osób ich używających. W takim ujęciu, łatwiejszym się wydaje oszacowanie rozmiarów i dynamiki problemów.

W 2015 roku na terenie gminy Izbica Kujawska przeprowadzono ostatnią Diagnozę Lokalnych Zagrożeń Społecznych (kolejna: w 2021 roku – w roku obowiązywania programu – nie mogła się być przeprowadzona ze względu na epidemię wywołaną koronawirusem COVID-19). Diagnoza została wykonana przez specjalistów, współpracujących z Centrum Rozwiązywania Problemów Społecznych w Warszawie. Spośród badanych dorosłych mieszkańców Gminy tylko 15% przyznaje, że w swoim środowisku nie zna nikogo, kto używałby jakichkolwiek substancji psychoaktywnych. 69% deklaruje znajomość do pięciu takich osób, a 16% badanych zna 10 lub więcej osób używających substancji psychoaktywnych. Ankieterzy zgodnie, bo w 100% twierdzą, że tzw. dopalacze mogą być równie groźne jak narkotyki. 60% ankietowanych uważa, że substancje psychoaktywne nie pomagają w sytuacjach kryzysowych, 20% nie ma wiedzy na ten temat.

Wśród osób uczestniczących w badaniu nikt nie wie, gdzie lub u kogo w lokalnym środowisku można kupić dopalacze, narkotyki bądź inne substancje odurzające.

Wśród najmłodszej grupy badanych – uczniów szkół podstawowych w Gminie Izbica Kujawska, nikt nie zna osobiście osób w swoim środowisku, które używałyby jakichkolwiek substancji odurzających. Nikt nie wie, gdzie takie substancje można kupić. 85% uważa, że kupno takich substancji w środowisku lokalnym jest bardzo trudne, trzeba się bardzo postarać. Nikt z grupy badanych nigdy, nawet okazjonalnie nie używał narkotyków.

Niewielka jest również wiedza na temat konsekwencji prawnych posiadania, czy handlu narkotykami oraz konsekwencji zdrowotnych używania narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych. Wśród ankietowanych dzieci szkół podstawowych 42% nie zna skutków prawnych, a 24% skutków zdrowotnych zażywania narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych.

Świadomość uczniów gimnazjum w tej materii wygląda nieco lepiej. Odpowiednio po 18% ankietowanych nie zna konsekwencji prawnych i zdrowotnych używania narkotyków lub innych substancji odurzających. Ankietowani uczniowie gimnazjum przyznają, że w swoim środowisku znają osoby, które zażywają narkotyki. Pozytywnie odpowiedziało 14% ankietowanych uczniów. Na tle tej statystyki bardzo dobrze wypadły postawy wobec poglądu na ewentualną „pomoc” środków odurzających w sytuacjach kryzysowych. Na pytanie: „Czy uważasz, że narkotyki pomagają w sytuacji kryzysowej?” 79% ankietowanych uczniów zdecydowanie zgadza się z tezą, że narkotyki i środki odurzające nie pomagają w takich sytuacjach. Niespełna 4%

pytanych uczniów twierdzi, że jest inaczej.

Uczniowie szkół w Gminie Izbica Kujawska rzadko przyznają się do własnych doświadczeń z narkotykami. Spośród wszystkich badanych, 3% uczniów szkół podstawowych i 4% uczniów szkół gimnazjalnych odpowiedziało twierdząco na pytanie: „Czy używałeś(aś) kiedykolwiek narkotyków?”. Wśród odpowiedzi na pytanie o okoliczności pierwszego kontaktu z narkotykami, pojawiają się odpowiedzi: „na wakacjach” i „na wagarach”. Na pytanie o wiek inicjacji narkotykowej uczniowie szkoły podstawowej wskazują wiek 11 – 12 lat, a uczniowie gimnazjum – 13 – 14 lat. Wyniki badań w Gminie Izbica Kujawska w tej kwestii nie odbiegają zbytnio od badań ogólnopolskich, gdzie od kilku lat obserwuje się coraz niżej przesuwającą się granicę wieku pierwszych kontaktów z substancjami psychoaktywnymi. Wśród badanych uczniów pojawiają się dwa rodzaje narkotyków: marihuana lub jej pochodne oraz amfetamina. Niewielki odsetek uczniów deklarujących przyjmowanie tych narkotyków może świadczyć o utrudnionym dostępie lub braku środków na zakup tego rodzaju substancji.

Na tle Polski dane te prezentują się optymistycznie. Procentowo udział poszczególnych gatunków i rodzajów narkotyków rozkłada się podobnie, tzn. wśród polskiej młodzieży najbardziej popularna jest marihuana i jej pochodne oraz tzw. dopalacze. Narkotyki tzw. twarde plasują się na dalszych miejscach. Należy jednak podkreślić, że w Gminie Izbica Kujawska badana młodzież nie wskazywała na kontakty z dopalaczami, co wobec głośnej medialnej akcji na ten temat, może świadczyć o wzroście poziomu świadomości wśród uczniów. Biorąc pod uwagę częstotliwość, z jaką młodzież w Gminie sięga po narkotyki, można stwierdzić, że są to kontakty raczej okazjonalne. Najczęściej kilka razy w roku, a niespełna 2% kilka razy w miesiącu. Można tu postawić wniosek, że w kategorii „uzależnienie od środków psychoaktywnych”, problem uczniów w Gminie Izbica Kujawska jest znikomy, podczas gdy w Polsce z uzależnieniem boryka się 8% młodych ludzi ze szkół ponadpodstawowych.

Wśród ankietowanych uczniów istnieje przeświadczenie, że dostęp do narkotyków w środowisku lokalnym jest bardzo ograniczony. 71% ogółu ankietowanych uczniów przyznaje, że kupienie narkotyków w środowisku lokalnym jest bardzo trudne, wręcz niemożliwe. Tylko 2% uważa, że kupno narkotyków jest łatwe i każdy może to zrobić. Biorąc pod uwagę motywy sięgania po narkotyki, młodzież nie wskazuje jednoznacznie na żadną z podanych w ankiecie przyczyn.

Nikt z badanych nie przyznaje się do faktu przebywania w szkole pod wpływem narkotyków lub innych substancji odurzających. Badania, które w 2017 roku przeprowadziła firma WESTMOR Consulting w związku z powstającym dokumentem pod nazwą: Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych (to dokument zorientowany na rozszerzenie i pogłębienie form pracy socjalnej, współpracę z różnymi instytucjami i organizacjami pozarządowymi zajmującymi się problemami społecznymi w gminie oraz instytucjami działającymi w szerszym obszarze polityki społecznej jak: edukacja, ochrona zdrowia, bezpieczeństwo publiczne, pomoc osobom niepełnosprawnym, zapobieganie wykluczeniu społecznemu, z którego wynikające działania kierowane są głównie do środowisk pozostających na marginesie życia społecznego, wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem), przyjętym uchwałą Rady Miejskiej w Izbicy Kujawskiej (Uchwała Nr XXXIV/215/17 Rady Miejskiej w Izbicy Kujawskiej z dnia 28 lipca 2017 roku w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Gminy Izbica Kujawska na lata 2017-2027), wykluczyły występowanie na terenie gminy Izbica Kujawska przypadki narkomanii. Jednakże nie można wykluczyć, że problem narkomanii nie występuje na przebadanym terenie.

3. Uzależnienia behawioralne.

Uzależnienie behawioralne, czyli czynnościowe, to grupa objawów związanych z wielokrotnym, długotrwałym i utrwalonym powtarzaniem konkretnej czynności. Działanie te ma na celu zredukowanie złego samopoczucia i wewnętrznego napięcia poprzez osiągnięcie uczucia przyjemności, zaspokojenia, radości i euforii przez osobę wykonującą daną czynność. Cechą charakterystyczną tego uzależnienia jest narastanie trudności w kontrolowaniu zachowań z nim związanych oraz zwiększenie tolerancji, czyli wewnętrznej potrzeby coraz większej częstotliwości podejmowania czynności uzależniającej. W momencie, gdy czynność zostanie przerwana lub ograniczona, pojawiają się niepożądane objawy abstynencyjne, inaczej odstawienne. Do takich objawów należą zaburzenia fizjologiczne – np. nadmierna potliwość, drżenie rąk, bóle głowy, czy bezsenność. Dołączyć się mogą problemy natury psychologicznej, takie jak zachowania agresywne, rozdrażnienie, nasilony lęk, wstyd czy poczucie winy. Osoba, której dotyczy uzależnienie, powtarza dane zachowanie pomimo świadomości, że jest ono niezdrowe, a nawet niebezpieczne dla jej funkcjonowania w sferze zawodowej, rodzinnej czy psychiczno-społecznej. Przez wiele lat uzależnienia odrzuca negatywne opinie otoczenia na temat negatywnych konsekwencji nałogu.

Szczególnie często uzależnienia behawioralne dotyczą dzieci oraz młodzieży. Jednym z częstszych takich zaburzeń jest nałogowe korzystanie z zaawansowanych technicznie urządzeń do wymiany danych, takich jak komputery i smartfony. W 2021 roku z usług terapeuty ds. uzależnień/psychologa w Punkcie Konsultacyjnym dla Uzależnionych i Ich Rodzin w Izbicy Kujawskiej skorzystały dzieci uzależnione od komputera (o czym – dalej).

Przykładami najczęstszych uzależnień behawioralnych są: zakupoholizm, patologiczny hazard, kompulsywne objadanie się, ortoreksja (nadmierna koncentracja na zdrowym jedzeniu), uzależnienie od seksu lub pornografii, pracoholizm, uzależnienie od używania komputera i gier komputerowych, siecioholizm (uzależnienie od użytkowania sieci internetowej), fonoholizm (uzależnienie od telefonu komórkowego), uzależnienie od używania kart płatniczych, kleptoholizm (uzależnienie od okradania), uzależnienie od środków masowego przekazu, tanoreksja (uzależnienie od opalania się w solarium), bigoreksja – przesadna dbałość o sylwetkę poprzez ćwiczenia fizyczne, restrykcyjną dietę, stosowanie sterydów anabolicznych, uzależnienie od zabiegów medycyny estetycznej i chirurgii plastycznej.

Z informacji zasięgniętej na początku marca 2022 roku od dyrektorów szkół i pedagogów wynika, że w przypadku uczniów szkół podstawowych na terenie gminy i miasta Izbica Kujawska zauważyć można następujące zagrożenia w sferze uzależnień behawioralnych (w kolejności najczęściej występujących): zagrożenie uzależnieniem od używania komputera, gier komputerowych – często wnioski na podstawie kontaktów z rodzicami uczniów, zagrożenie fonoholizmem – uzależnienie od telefonu komórkowego w czasie wolnym od zajęć lekcyjnych (na terenie szkół obowiązuje zakaz używania telefonów, więc w domu może przyjmować to postać uzależnienia), zagrożenie siecioholizmem – reagowanie agresją lub apatia w przypadku braku dostępu do sieci. Są też pojedyncze przypadki związane z zagrożeniem kompulsywnego objadania się, co powoduje otyłość u dzieci, zwłaszcza klas I-V. Zagrożenie uzależnieniem uczniów od komputera, internetu i gier komputerowych może być też widoczne w izbickich szkołach ponadpodstawowych. W badaniu ankietowym, przeprowadzonym we wszystkich klasach liceum ogólnokształcącego na przełomie listopada i grudnia 2021 roku, wzięło udział 162 uczniów. Na pytanie: „Ile godzin spędzasz przed komputerem/w internecie w innym celu niż pomoc w nauce?” - 17 osób odpowiedziało, że mniej niż godzinę, 19 – że godzinę, 56 – więcej niż dwie godziny oraz 72 – że więcej niż cztery godziny. Kolejne pytanie zobrazować może nam potencjalne zagrożenie uzależnieniem od gier komputerowych. W trakcie przeprowadzonych badań brzmiało ono: „W jakim celu korzystasz z internetu?”. W odpowiedzi na nie, aż 53 osoby podały, że grają w cyberprzestrzeni (dla porównania: 84 osoby odpowiedziały, że spędzają w ten sposób czas na portalach społecznościowych, a 44 – że zdobywają w internecie wiedzę).

Rozdział II. LICZBA ZEZWOLEŃ NA SPRZEDAŻ NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ ZASADY USYTUOWANIA MIEJSC SPRZEDAŻY I PODAWANIA NAPOJÓW ALKOHOLOWYCH

1. Liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Na terenie Gminy Izbica Kujawska maksymalna liczba zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych wynosi: zawierających do 4,5% alkoholu oraz piwa przeznaczonych do spożycia: poza miejscem sprzedaży: 90, w miejscu sprzedaży: 20; zawierających powyżej 4,5% alkoholu (za wyjątkiem piwa) do 18% przeznaczonych do spożycia: poza miejscem sprzedaży: 50, w miejscu sprzedaży: 20; zawierających powyżej 18% alkoholu przeznaczonych do spożycia: poza miejscem sprzedaży: 50, w miejscu sprzedaży: 20.

2. Zasady usytuowania miejsc sprzedaży i podawania napojów alkoholowych.

Miejsca sprzedaży i podawania napojów alkoholowych na terenie Gminy Izbica Kujawska nie mogą być usytuowane w odległości mniejszej niż 25 metrów (dwadzieścia pięć metrów) od: szkół, przedszkoli, placówek szkolno-wychowawczych, czynnych obiektów kultury religijnej (kościół, kaplice, cmentarze), wyodrębnionych i zagospodarowanych placów zabaw dla dzieci, parków oraz obiektów sportowych, luster wody (kąpieliska strzeżone i niestrzeżone).

Rozdział III. PROFILAKTYKA I ROZWIĄZYWANIE PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH, PRZECIWDZIAŁANIE NARKOMANII ORAZ UZALEŻNIENIOM BEHAWIORALNYM

Jednostką realizującą Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Izbica Kujawska na 2022 rok jest Urząd Miejski w Izbicy Kujawskiej. Kierownik jednostki – Burmistrz Izbicy Kujawskiej wskazał pełnomocnika burmistrza ds. rozwiązywania problemów alkoholowych w osobie Przemysława Nowickiego do realizacji niniejszego programu. Pełnomocnik współpracuje z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, sam będąc jej członkiem.

Zadaniem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych jest udzielanie grupie uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych, głównie przez przekazywanie informacji o uzależnieniach, możliwościach leczenia i motywowanie do zmian postępowania. Oferowana jest pomoc psychologiczna i terapeutyczna (porady – Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla Uzależnionych i Ich Rodzin), a w niektórych przypadkach sporządzane są wnioski o poddanie leczeniu odwykowemu.

Mając na uwadze dane z Diagnozy Lokalnych Zagrożeń Społecznych (2015 r.), Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (2017 r.) oraz Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2021-2024 w Izbicy Kujawskiej (2021 r.) – staje się konieczne ustalenie strategicznych kierunków rozwoju programu gminnego profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii w 2022 roku:

-prowadzenie akcji profilaktycznych w szkołach oraz w środowisku lokalnym, mających na celu zwiększenie bezpieczeństwa oraz poprawę wiedzy na temat potencjalnych zagrożeń społecznych (alkoholizm, narkomania, uzależnienia behawioralne);

-prowadzenie akcji profilaktycznych wśród dzieci i młodzieży, mających na celu zwiększenie

możliwości atrakcyjnego spędzania wolnego czasu, co może odwrócić ich uwagę od pseudo atrakcyjności spożywania alkoholu, narkotyków lub innych substancji psychoaktywnych, od zagrożeń związanych z uzależnieniami behawioralnymi;

-prowadzenie akcji informacyjnych mających na celu podniesienie świadomości różnego rodzaju zagrożeń związanych z przemocą zarówno bezpośrednią, jak również internetową (zmniejszenie liczby osób dotkniętych uzależnieniami od alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych);

-przygotowanie różnego rodzaju działań skierowanych zarówno do dzieci i młodzieży, jak i dorosłych, mających na celu propagowanie zdrowego stylu życia oraz działania informacyjne mające na celu poprawę stanu wiedzy na temat skutków używania substancji psychoaktywnych, alkoholu oraz wyrobów tytoniowych i innych;

-przygotowanie kampanii informacyjnej na temat wszystkich instytucji, których celem jest niesienie pomocy osobom z problemami lub będących zagrożonymi przemocą oraz uzależnieniami, wspomaganie działalności instytucji i stowarzyszeń działających na rzecz osób uzależnionych; wzrost liczby zrealizowanych programów profilaktycznych dotyczących uzależnień, rozwój specjalistycznego poradnictwa, zwiększenie dostępności do poradnictwa w zakresie uzależnień;

-przygotowanie i przeprowadzenie szkoleń dla właścicieli i sprzedawców w sklepach z alkoholem i wyrobami tytoniowymi, mających na celu poprawę stanu wiedzy na temat zagrożeń jakie te substancje niosą, a także poprawę wiedzy prawnej na ten temat.

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej (i rehabilitacyjnej) dla osób uzależnionych od alkoholu, narkotyków i od uzależnień behawioralnych oraz ich rodzin.

a) Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Dla Uzależnionych i Ich Rodzin (czynny: poniedziałek-piątek od godz. 13.00 do godz. 17.00; ponadto: dwa razy w miesiącu, terapeuta od godz. 16.00 do godz. 19.00 oraz psycholog: cztery razy w miesiącu, w poniedziałki, od godziny 13.00 do godz. 19.00); pracę punktu reguluje regulamin przyjęty zarządzeniem Burmistrza Izbicy Kujawskiej. Punkt konsultacyjno-informacyjny jest bardzo istotnym elementem lokalnego systemu profilaktyki i pomocy osobom uzależnionym i rodzinom dotkniętym problemem alkoholowym, narkotykowym i uzależnieniami behawioralnymi, syndromem współuzależnienia i przemocą domową. Powołanie takiego punktu w każdej gminie jest jednym z podstawowych wymogów Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom. Informacje o działalności Punktu, w tym o terminach nieodpłatnych usług terapeuty ds. uzależnień oraz psychologa znajdują się pod adresem: <https://www.facebook.com/profilaktykaizbica>.

W roku 2021 (stan na 13 grudnia) z usług terapeuty w izbickim punkcie skorzystało, w cyklicznych odsłonach, 18 osób. Wśród nich były 4 kobiety oraz 12 mężczyzn oraz 2 dzieci (uzależnienie od gier komputerowych). W sumie na to się złożyły 142 porady. Usługi psychologa w punkcie w 2021 roku przedstawiają się w następujący sposób: z poradnictwa psychologicznego skorzystało 59 osób. Z tego – liczba 23, to kobiety, a 19 – mężczyźni, dzieci – w liczbie 17. W sumie 134 porady. Z psychoterapii – 7 osób (w sumie 74 sesji). Jeśli chodzi o sprawy przemocowe, to z poradnictwa psychologicznego nieodpłatnie skorzystało 18 osób – 7 kobiet, 2 mężczyzn oraz 9 dzieci (w sumie 46 porad);

- kolportaż ulotek o tematyce profilaktycznej: alkoholizm, narkomania, uzależnienia behawioralne (odbiorcy: placówki oświatowe, zakłady pracy, organizacje pozarządowe, kluby sportowe, policja, sklepy sprzedające napoje alkoholowe na terenie miasta i gminy), organizacja prelekcji, konsultacji, porad z udziałem terapeuty, prawnika, trzeźwiejącego alkoholika, trzeźwiejącego narkomana, pedagoga, przeszkolonego pracownika punktu konsultacyjno-informacyjnego (w tym obsługi

organizacyjno-technicznej i finansowej punktu), przeszkolonego członka gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, policjanta, lekarza, psychologa, socjoterapeuty, terapeuty;

-doposażenie punktu w materiały i sprzęt biurowy, w pomoce naukowe z zakresu profilaktyki uzależnień oraz sprzęt niezbędny do prowadzenia zajęć terapeutycznych, profilaktycznych;

Zadaniami punktu konsultacyjno-informacyjnego są ponadto:

-motywowanie zarówno osób uzależnionych, jak i osób współuzależnionych od alkoholu, narkotyków i uzależnień behawioralnych do podjęcia psychoterapii w placówkach leczenia uzależnienia, kierowanie do leczenia specjalistycznego;

-motywowanie osób pijących ryzykownie i szkodliwie, ale nieuzależnionych do zmiany szkodliwego wzoru picia;

-udzielanie wsparcia osobom po zakończonym leczeniu odwykowym (np. poprzez rozmowy podtrzymujące, uruchomienie przy punkcie konsultacyjnym grupy wsparcia dla osób po zakończonym leczeniu w placówce odwykowej);

-rozpoznanie zjawiska przemocy domowej, udzielenie stosownego wsparcia i informacji o możliwościach uzyskania pomocy i powstrzymania przemocy;

- inicjowanie interwencji w przypadku diagnozy przemocy domowej;

-gromadzenie aktualnych informacji na temat dostępnych miejsc pomocy i kompetencji poszczególnych służb i instytucji z terenu gminy, które powinny być włączone w systemową pomoc dla rodziny.

b) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Izbicy Kujawskiej: kierowanie wniosków na badanie przez biegłego w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia od alkoholu i wskazania rodzaju zakładu leczniczego, po uprzednim przygotowaniu dokumentacji związanej z postępowaniem sądowym oraz opinią biegłego, złożeniu wniosku o wszczęciu postępowania do sądu rejonowego (art. 26 ust. 3 ustawy) sporządzonych na skutek przyjęcia zgłoszenia o przypadku występowania nadużywania alkoholu (z jednoczesnym wystąpieniem przesłanek z art. 24 ustawy), wezwania osoby, co do której wpłynęło zgłoszenie i pouczeniu jej o konieczności zaprzestania działań wymienionych w art. 24 ustawy i/lub poddania się leczeniu odwykowemu.

W 2021 roku toczyło się na posiedzeniach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Izbicy Kujawskiej 8 spraw dotyczących nadużywania przez osoby alkoholu, z tego 5 – już pod postacią wniosków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zastosowanie przymusowego leczenia przeciwalkoholowego, trafiło na wokandę Sądu Rejonowego, do Wydziału Rodzinnego i Nieletnich, w Radziejowie;

c) Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Dla Uzależnionych i Ich Rodzin: stworzenie warunków do utworzenia na terenie punktu grupy wstępno-motywacyjnej, a w następnej kolejności grup: AA, AL-ATEEN, AL-ANON, prowadzonych przez Wspólnotę AA, klub abstynenta lub stowarzyszenie trzeźwościowe;

d) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Izbicy Kujawskiej, Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Izbicy Kujawskiej, Posterunek Policji w Izbicy

Kujawskiej, szkoły: doskonalenie gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie z uwzględnieniem procedury "Niebieskiej Karty", w tym praca w zespole interdyscyplinarnym;

e) Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Dla Uzależnionych i Ich Rodzin: rozwój profesjonalnych form pomocy psychologicznej dla dzieci wychowujących się w rodzinach zagrożonych uzależnieniami.

2. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy związane z uzależnieniami pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

a) Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Dla Uzależnionych i Ich Rodzin oraz inna forma pomocowa – np. świetlica integracyjna, wynikająca ze zleconych zadań organizacji/organizacjom pozarządowej/pozarządowym, poprzez:

- zatrudnienie w punkcie specjalisty psychoterapii uzależnień;

- zatrudnienie w punkcie psychologa;

- zatrudnienie w punkcie psychiatry;

- prowadzenie indywidualnych i zespołowych zajęć, pracę wychowawczą i terapeutyczną, opiekę nad wychowankami sprawującymi trudności, dziećmi i młodzieżą z rodzin zagrożonych alkoholizmem, narkomanią, uzależnieniami behawioralnymi i przemocą psychofizyczną;

- organizację prelekcji, pogadanek o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, przeciwdziałaniu narkomanii, niktynizmowi, o uzależnieniach behawioralnych – z udziałem psychologa, lekarza, członka gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, terapeuty, koordynatora gminnego programu, pedagoga, pracownika punktu konsultacyjno-informacyjnego;

- prowadzenie poradnictwa dla rodziców w kwestii wychowawczo-opiekuńczej oraz współdziałanie w tejże materii ze szkołami (dyrektor-pedagog-wychowawca);

b) prowadzenie poradnictwa dla rodziców, rodzin, przyjaciół uzależnionych/współuzależnionych w ramach zadań Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla Uzależnionych i Ich Rodzin;

c) współdziałanie z Miejsko-Gminnym Ośrodkiem Pomocy, Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej, Posterunkiem Policji, Kościołem Katolickim, stowarzyszeniami, organizacjami pożytku publicznego, wszystkimi szkołami z terenu gminy i miasta Izbica Kujawska i innymi podmiotami i instytucjami zainteresowanymi problematyką uzależnień i przemocy w rodzinie z terenu gminy i miasta;

d) ścisła współpraca z Zespołem Interdyscyplinarnym ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Izbicy Kujawskiej, z możliwością sfinansowania z tzw. budżetu kapslowego jego działalności, głównie poprzez zakup materiałów szkoleniowych oraz materiałów i sprzętu biurowego.

3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie uzależnień, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym pomoc finansowa w prowadzeniu pozalekcyjnych zajęć sportowych (nie mogących jednak stanowić jedynej i samodzielnej strategii profilaktycznej), a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

a) promocja/popularyzacja Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla Uzależnionych i Ich

- Rodzin oraz innej formy pomocowej, wynikającej ze zleconych zadań organizacjom pozarządowym;
- b) współorganizowanie lub zlecenie pogadank, wykładów, seminariów, warsztatów i treningów o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, przeciwdziałaniu narkomanii, nikotynizmowi, uzależnieniom behawioralnym, HIV i AIDS, przemocy w rodzinie; dofinansowanie: programów profilaktycznych (pomoc przy rozwijaniu szkolnych i środowiskowych programów profilaktycznych), szkolnych konkursów o tematyce profilaktycznej (z udziałem przedstawicieli gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych lub innych przeszkolonych osób w tej tematyce);
  - c) sfinansowanie, dofinansowanie spektakli, występów profilaktycznych (słowno-muzycznych), warsztatów teatralnych, programów dla dzieci i młodzieży szkolnej, warsztatów profilaktycznych – dla uczniów, dzieci, rodziców, nauczycieli;
  - d) zlecenie zorganizowania, bądź dofinansowanie form wypoczynku dla dzieci i młodzieży z elementami profilaktyki uzależnień, a także zapewnienie sprzętu niezbędnego do prowadzenia zajęć profilaktycznych i rekreacyjnych.

Na zadania zawarte w Rozdz. III ust. 1-3 niniejszego programu, Burmistrz Izbicy Kujawskiej może ogłosić otwarty konkurs w ramach ofert na realizację zadania publicznego w 2022 roku, w którym mogą wziąć udział organizacje pozarządowe lub inne podmioty wskazane w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Zadania te winny być zgodne z aktualnie obowiązującym „Programem i zasadami współpracy Gminy Izbica Kujawska z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego”. Odbiorcami ww. zadań winny być nie tylko dzieci i młodzież, ale i osoby dorosłe: współuzależnione lub uzależnione. Na ww. zadania może również Gmina udzielić organizacjom pozarządowym dotacji celowej.

4. Kontrola rynku napojami alkoholowymi, zwłaszcza w kontekście przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim.

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych mogą zostać upoważnieni przez organ zezwalający (Burmistrza Izbicy Kujawskiej) do kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych. (Zasady wydawania i cofania zezwoleń, a także warunki prowadzenia sprzedaży napojów alkoholowych, zostały określone w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i nie stanowią elementu gminnego programu).

W 2021 roku ze względu na pandemię wywołaną koronawirusem COVID-19 nie przeprowadzono kontroli przestrzegania zasad i warunków korzystania z zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

5. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.
6. Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.
7. Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie Centrów Integracji Społecznej.
8. Monitorowanie problemów alkoholowych w gminie oraz ewaluacja prowadzonych działań profilaktycznych i naprawczych.

Ponadto do realizacji w 2022 roku:

- podstawowe i rozszerzone przeszkolenie członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych;

- przeszkolenie członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, koordynatora gminnego programu, pracownika punktu konsultacyjno-informacyjnego (w tym obsługi organizacyjno-technicznej i finansowej punktu) i innych zainteresowanych pracowników Urzędu Miejskiego w Izbicy Kujawskiej w bieżących sprawach związanych z funkcjonowaniem ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii oraz ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie;

-przeszkolenie członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych w temacie zapobiegania alkoholizmowi, narkomanii i uzależnień behawioralnych; przeszkolenie koordynatora gminnego programu, pracownika punktu konsultacyjno-informacyjnego (w tym obsługi organizacyjno-technicznej i finansowej punktu) oraz innych zainteresowanych problematyką uzależnień w zakresie pracy z uzależnionymi, współuzależnionymi, ofiarami przemocy w rodzinie;

-przeszkolenie pracownika punktu konsultacyjno-informacyjnego (w tym obsługi organizacyjno-technicznej i finansowej punktu) do pracy ww. punkcie;

- sfinansowanie szkolenia terenowego dla osób handlujących napojami alkoholowymi – w celu m.in. ujednolicenia wiedzy uczestników na temat zasad przestrzegania zakazu sprzedaży alkoholu nieletnim; w 2021 roku ze względu na pandemię wywołaną koronawirusem COVID-19 odroczone przeprowadzenie szkolenia;

-udział w ogólnopolskich kampaniach edukacyjno-profilaktycznych, zwłaszcza tych rekomendowanych przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom;

zlecenie opracowania i sfinansowanie dokumentu pn.: Diagnoza Lokalnych Zagrożeń Społecznych (alkohol, narkotyki, uzależnienia behawioralne);

-przeszkolenie członków zespołu interdyscyplinarnego ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie - szkolenie podstawowe i rozszerzone;

-współpraca z Krajowym Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, Pełnomocnikiem Wojewody Kujawsko-Pomorskiego ds. Uzależnień, HIV i AIDS, Pełnomocnikiem Zarządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego ds. Profilaktyki i Przeciwdziałania Uzależnieniom oraz HIV/AIDS oraz wdrażanie do gminnego programu wszelkich nowinek z profilaktyki uzależnień;

-desygnowanie przewodniczącego gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, koordynatora gminnego programu do udziału w konferencjach, szkoleniach, naradach, sympozjach organizowanych na szczeblu wojewódzkim;

-uwzględnienie aspektów prawnych, finansowo-prawnych (wymogi RIO, rekomendacje i założenia Krajowego Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom) przy realizacji gminnego programu;

-doposażenie w sprzęt biurowy, elektroniczny, informatyczny, sportowy Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego dla Uzależnionych i Ich Rodzin w Izbicy Kujawskiej przy ul. Sportowej 1a.

Rozdział IV. UWAGI KOŃCOWE

1. Wysokość diety dla członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych za udział w posiedzeniu wynosi 100,00 zł brutto.
2. Za uczestnictwo w charakterze strony w postępowaniu sądowym, związanym z orzeczeniem o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, członek gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych otrzymuje wynagrodzenie w wysokości 100,00 zł brutto, niezależnie od ilości spraw w danym dniu.
3. Przyjmuje się zwroty kosztów podróży służbowych, tj. związanych z wykonywaniem funkcji przewodniczącego lub członka gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych (np. na rozprawy sądowe) według zasad uregulowanych rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 stycznia 2013 roku w sprawie należności przysługujących pracownikowi zatrudnionemu w państwowej lub samorządowej jednostce sfery budżetowej z tytułu podróży służbowej. Polecenie każdego wyjazdu dla członka podpisuje przewodniczący, a dla przewodniczącego – burmistrz.
4. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych nie jest komisją rady w rozumieniu art. 21 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym.

Załącznik do Gminnego
Programu Profilaktyki i Rozwiązywania
Problemów Alkoholowych
i Przeciwdziałania Narkomanii
dla Gminy Izbica Kujawska na 2022 rok

PRELIMINARZ WYDATKÓW 2022

Zwalczanie narkomanii:

<i>85153 Par.</i>	<i>Nazwa par.</i>	<i>Kwota</i>
4210	Zakup materiałów i wyposażenia – Materiały i wyposażenie	400,00 zł
4300	Zakup usług pozostałych – Usługi materialne i niematerialne	1.400,00 zł
Razem:		1.800,00 zł

Przeciwdziałanie alkoholizmowi:

<i>85154 Par.</i>	<i>Nazwa par.</i>	<i>Kwota</i>
4170	Wynagrodzenia bezosobowe (diety dla członków gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych)	16.000,00 zł
4010	Wynagrodzenie osobowe pracowników (koordynator, pracownik punktu konsultacyjnego)	56.172,00 zł
4040	Dodatkowe wynagrodzenie roczne	3.994,00 zł
4110	Składki na ubezpieczenie społeczne	9.888,00 zł
4120	Składki na Fundusz Pracy oraz Solidarnościowy Fundusz Wsparcia Osób Niepełnosprawnych	1.401,00 zł
4210	Zakup materiałów i wyposażenia – Materiały i wyposażenie (zadania zawarte w Rozdz. III ust. 2 i 3 GPPiRPA)	3.200,00 zł
4300	Zakup usług pozostałych – Usługi materialne i niematerialne (zadania zawarte w Rozdz. III ust. 1, 2 i 3 GPPiRPA)	30.991,00 zł
4260	Zakup energii (koszty utrzymania punktu konsultacyjno-informacyjnego dla uzależnionych)	13.000,00 zł
2900	Wpłaty gmin i powiatów na rzecz innych jednostek samorządu terytorialnego oraz związku gmin, związków powiatowo-gminnych, związków powiatów, związków metropolitalnych na dofinansowanie zadań bieżących	382,00 zł
4430	Różne opłaty i składki	3.009,00 zł
4440	Odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych	1.663,00 zł

85154 Par.	Nazwa par.	Kwota
4220	Zakup środków żywności	1.000,00 zł
3020	Wydatki osobowe niezaliczone do wynagrodzeń	400,00 zł
2360	Dotacja celowa z budżetu jednostki samorządu terytorialnego, udzielona w trybie art. 221 ustawy, na finansowanie lub dofinansowanie zadań zleconym do realizacji organizacjom prowadzącym działalność pożytku publicznego	10.000,00 zł
4410	Podróże krajowe i służbowe	100,00 zł
4010	Wynagrodzenia osobowe pracowników	56.172,00 zł
4170	Wynagrodzenia bezosobowe	16.000,00 zł
Razem:		151.200,00 zł

RAZEM par. 851: Ochrona zdrowia	Par. 85153 i par. 85154	Kwota : 153.000,00 zł
--	--------------------------------	----------------------------------

UZASADNIENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Izbica Kujawska na 2022 rok stanowi podstawę do praktycznej realizacji zadań Ustawy z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz Ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii.

Ustawa z dnia 17 grudnia 2021 roku o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw wymogła m.in. na samorządzie gminnym tworzenie i uchwalanie jednego programu w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym. Zgodnie z jej zapisami – programy profilaktyczne: gminny program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz gminny program przeciwdziałania narkomanii, uchwalone przez radę miejską przed dniem 1 stycznia 2022 roku, zachowują jedynie moc do dnia 31 marca 2022 roku.

Projekt programu omówiono na lutowym posiedzeniu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Izbicy Kujawskiej. W posiedzeniu brał udział koordynator gminnych programów ds. uzależnień/pełnomocnik burmistrza ds. rozwiązywania problemów alkoholowych, członek komisji.

Dlatego też podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia ww. programu na 2022 rok jest zasadne.